

Female Soliders IDF

Shiur# 568 | July 18th 2026

ודעת

פרשת כי תצא

טעם

אמר "אויבך" לשון רבים, כי שנים הם האויבים הצרים לו לאדם בשעת מלחמה, האחד הוא האויב עליו יצא להלחם. אמנם האויב האמיתי המקנן בקרבו הלא הוא היצר המסיתו לרע, וכבואו להלחם באויבו בגוף, אין הוא נוצחו אלא אם תגבר ידו במלחמה הגדולה מלחמת היצר הוא אויבו בנפש, והיינו מה שדרשו חז"ל מי האיש הירא ורך הלבב, זה השח בין תפלין ש"ר לש"י.

ודעת

פרשת ואתחנן

טעם

וקשרתם לאות על ירך (ו, ח).

הנה מצות התפילין אות היא לישראל, ונתנו לזכרון המופתים שנעשו ביציאת מצרים, לכל נשכח מחובת העבודת להשי"ת, ונמשלנו בזה לאותו עבד שנצטוו ע"י אדונו לעשות עבדו את מלאכתו, ונתן לו האדון איזה סימן לקשרו בכגורו שלא ישכח מה שצוה, וכן אנו קושרים התפלין על ידנו ומניחים בראשנו, לזכור תמיד מצות אהבת השי"ת ויחוד אמונתו, וע"י רמב"ן שמות (יג, טז).

ויש ליתן טעם עפ"י למנהגנו שלא להניח התפלין כל היום, אף שמן הדין לקיים המצוה ככל שאפשר, שהרי התפלין נועדו לאות ולזכרון על החיוב לאהבה את ה' ולעבדו, ואם יניח אדם מישראל את התפלין ויסח דעתו מעיקר חובתו, הרי הוא מחלל קדושתן שאינו ממלא את מה שנדרש ממנו ע"י הנחתן, וע"כ נהגו היום שלא להניח תפלין אלא בשעה שעובדים את השי"ת בתפלה, שאז יפנה האדם מחשבתו ויתבונן בייחוד הבורא להגביר ולהוסיף בלבו אהבת השי"ת ויראתו.

ונראה לבאר עוד בענינא דתפלין, שהתפלין של יד רומזים לעבודת הבחי"ת במעשה, ואילו התפלין של ראש ירמזו לעבודה שבמוח, וע"כ מניחים את ד' הפרשיות שבתפלין של יד בבית אחד, להורות שתורה אחת לכל ישראל, וכל המצות שוים המה בלא שום הבדל וחילוק בין איש לרעהו, ואילו התפלין של ראש נתחלקו לד' בתים, ואף שכלפי חוץ מחוברים הם ודבוקים יחדיו, הרי בעיקרם נפרדים הם זה מזה, כי בעבודת הלב יתחלקו ישראל איש מרעהו, וכל אחד כפי מעלתו וגודל השגתו, עובד את בוראו לפי דרכו ושיטתו הוא, אף על פי שכונת כולם אחת היא, להרבות כבודו יתברך בעולם.

ובאמת שכל החכמות והמדעים משתנים בחלוף העתים, ואין כחכמת התורה אשר קיימת לעולם בלא שום שינוי ח"ו אף כמלא נימה, ועל כן לא נתפעל משום טענה ונמוק להפריך ח"ו אמונתנו הטהורה, וכן אין חפצנו בהוכחות מדעיות לאמתות התורה, כי בתורה עצמה נמצא עדות נאמנה לאמתותה, ואין אנו צריכים חזק חיצוני לאמונה זו, ויודע זאת נאמנה כל מי שנתגדל על ברכי תורתנו הקדושה, כי המדע והחכמה החיצונית נתונים לתמורות ושינויים מעשה ידי אדם, וזאת התורה לא תהא מוחלפת, כי דבר אלקינו יקום לעולם.

ולכל אותם הבאים לסייע בהבנת אמתותה של תורה בדרכי המדע נאמר "שקילו טיבותייכו ושדי אחיזריי", כי אין כונתם בזה אלא לחזק ידי העוסקים במדע והשכלה, כאילו גם לקיום התורה והאמונה נדרשת ידיעת ידיעת החכמות והמדעים, אמנם אנו החרדים לדבר ה' ונאמנים בכל לבנו לתורתו אין לנו חלק ונחלה עמהם.

ואך בהגלות כבוד ה' ומלכותו עלינו, ויתקיים המקרא "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", בקרוב בימינו, כי אז נזכה לירד לשורשן של דברים ולהבין עומק חכמת התורה אשר יקרה היא מפנינים, וכוללת היא בדקדוקיה ופרטותיה את כל סגולות החכמה ואוצרות הבינה.